

Kokemustoiminnan vastuullisuuden sydän

Vastaaja:

emilia.salmenranta@lilinkoti.fi

Vastaus:

18.03.2024, 10.15 - 19.03.2024, 13.42

1. Perustiedot *

Organisaation nimi	Lilinkotisäätiö Kulttuuripaja K-35
Paikkakunta	Helsinki
Vastuuhenkilö (/lomakkeen täyttäjää)	Emilia Salmenranta
Sähköposti (organisaation tai vastuuhenkilön)	emilia.salmenranta@lilinkoti.fi
Organisaation/kokemustoiminnan verkkosivu	www.k35.fi

2. Päivämäärä *

19.03.2024

3. Kokemuskoulutuksenne (/vertaiskoulutuksenne) laadunhallinnassa on käytössä (voit valita useita!):

PAIKKO osaamisen tunnistamisen järjestelmä

4. Mitkä ovat organisaationne ydintehtävä(t), toimintaympäristö, resurssit ja tärkeimmät yhteistyökumppanit? *

Lilinkotisäätiön perustehtävä on toimia psyykkisesti pitkäaikaissairaiden aseman ja palvelujen parantamiseksi. Lilinkotisäätiö tuottaa asumispalveluita ja toipumista tukevaa avointa toimintaa pääkaupunkiseudun mielenterveys- ja päihdetoipujille. Lisäksi säätiö toteuttaa hankerahoituksella (esim. Stea) kehittämishankkeita, kuten Kulttuuripaja K-35. Lilinkotisäätiö on yhteiskunnallinen, voittoa jakamaton organisaatio, joka käyttää kaiken toiminnasta syntyvän voiton palvelujen kehittämiseen ja henkilöstön osaamisen kasvattamiseen.

Lilinkotisäätiöllä työskentelee n. 170 työntekijää, sairaanhoitajia, sosionomeja, lähihoitajia, keittiöhenkilökuntaa, hallinnon työntekijöitä sekä hanketyöntekijöitä. Lisäksi säätiö tarjoaa sosiaali- ja terveystalouden opiskelijoille työssäoppimis- ja oppisopimuspaikkoja.

Lilinkotisäätiön tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat Helsingin kaupunki, muut Sosiaalipsykiatriset yhdistykset, pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulut (Metropolia, Diak, Laurea) sekä sotealan muut oppilaitokset.

5. Miten organisaatiossanne on määritelty termi "kokemusasiantuntija" (tai muu koulutuksestanne valmistuvien nimike kuten "kokemustoimija", "kokemusosaaja", "vertaisryhmänohjaaja" tms.)? Mihin tehtäviin koulutatte?

Koulutamme vertaisohjaajia ohjaamaan ja kehittämään luovaa ryhmämuotoista toimintaa omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta. Vertaisohjaaja on vertainen, jolla on oma kokemus mielenterveyden haasteesta ja siitä toipumisesta. Vertaisohjaaja suunnittelee oman ryhmänsä sisällön, tarvittavat resurssit ja materiaalit, mainoksen ja ohjaa omaa ryhmäänsä kulttuuripajan kävijöille. Ammatillaiset tukevat vertaisohjaajia kaikissa vaiheissa yksilöllisen tarpeen mukaan.

6. Miten organisaatiossanne on järjestetty kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) koordinointi ja tuki koulutuksen jälkeen? Kerro käytänteistä yksityiskohtaisesti. *

Kulttuuripajan toiminta rakentuu kuuden viikon jaksoista. Jokaisen jakson viimeisellä viikolla järjestämme jaksossa ohjanneille vertaisohjaajille ryhmämuotoisen mentoroinnin, jossa ammatillaisen fasilitoimana keskustelemme haastavista tilanteista ja onnistumisen kokemuksista. Tarvittaessa vertaisohjaajat saavat työntekijöiltä myös yksilöohjausta ja tukea halutessaan joko puhelimitse tai kasvokkain. Lisäksi järjestetään säännöllistä virkistystä vertaisten toiveiden pohjalta.

Vertaisohjaajat suunnittelevat yhdessä ammattilaisen kanssa jakson sisällön ja aikataulutuksen, jotta se tukee vertaisen jaksamista ja hyvinvointia.

7. Miten toiminnassanne on otettu huomioon kokemustoiminnan (/vertaistoiminnan) eettisyys, osallisuuden vahvistaminen ja yhdenvertaisuus? Avaa teemoja laajasti. *

Toimintamme teoreettisena viitekehyksenä on toipumisorientaatio, joka pohjaa yksilöllisyyden, osallisuuden, itsemääräämisoikeuden ja jokaisen ihmisen kasvun mahdollisuuksien arvoihin. Keskiössä on toivo ja ihmisen omat unelmat. Kulttuuripajamallin mukaisesti keskitymme yksilön vahvuuksiin, omiin kiinnostuksen kohteisiin ja voimavaroihin.

Kulttuuripajan toimintaan osallistuminen on maksutonta, vapaaehtoista ja mukaan pääsee matalalla kynnyksellä eikä keneltäkään kysytä mahdollista diagnoosia. Kävijät saavat itse määrittellä, mitä haluavat itsestään tai elämästään jakaa.

Kulttuuripaja K-35:ssa noudatamme turvallisemman tilan periaatteita, joiden pohjalta on luotu vertaisten ja kävijöiden kanssa yhteiskehittäen pajan pelisäännöt. Vertaisohjaajakoulutuksessa nämä yhteiset pelisäännöt käydään läpi sekä aina uusien kävijöiden tullessa tutustumaan toimintaan. Kaikkia koskevat yhteiset pelisäännöt tuovat turvaa ja vahvistavat yhdenvertaisuutta. Jos tulee tilanne, että pajalla toimitaan sääntöjen vastaisesti, työntekijät ja/tai vertaisohjaajat puuttuvat siihen ja työntekijät avustavat tarvittaessa vertaisohjaajia.

Jokaisessa jaksossa on yhteisökokous sekä yhteinen suunnittelutapaaminen, joissa kaikilla pajan toimintaan osallistujilla on mahdollisuus vaikuttaa tulevan jakson toimintaan. Työpajoihin osallistuvilla kävijöillä on mahdollisuus osallistua toimintaan yksilöllisten voimavarojensa ja tarpeidensa mukaisesti. Toiminnassa voi olla mukana myös tarkkailijana, ketään ei painosteta tai pakoteta toimintaan.

Kokoamme kävijöistä ja vertaisohjaajista työryhmiä, jotka suunnittelevat ja toteuttavat pajan retket, tapahtumat ja juhlat. Kaikki toiminnasta kiinnostuneet pääsevät mukaan työryhmiin.

Vertaisohjaajaksi ryhtymisen kynnystä olemme madaltaneet tarjoamalla kävijöille mahdollisuuden kokeilla kertaluontoisesti ryhmänohjaamista järjestämällä oman pop-up pajan kiinnostuksen mukaan. Kun kävijä saa idean, hänen ei tarvitse odottaa seuraavaan koulutukseen asti vaan häntä voidaan tukea välittömästi eteenpäin. Näin voimme tukea toipumisprosessissa ja kannustaa kävijöitä kehittämään uusia taitoja. Voimme vastata tarpeisiin oikea-aikaisesti ja ketterästi, jotta heikotkaan positiiviset signaalit eivät jäisi huomaamatta.

Vertaisohjaajakoulutus on luonteeltaan keskustelevaa, kokemuksellista oppimista ja sisältää paljon toiminnallisia ja monitaiteisia elementtejä. Kulttuuripaja K-35:n koko toiminnan ytimessä on kävijälähtöisyys ja vapaaehtoisuus, joka itsessään vahvistaa sekä kävijöiden että vertaisohjaajien osallisuuden kokemusta. Kaikki vertaisohjaajat ovat pajalla yhdenvertaisia keskenään riippumatta tarvittavasta tuesta tai ohjauksien määrästä.

8. Mitä osa-aluetta pyritte kehittämään seuraavan vuoden aikana kokemustoiminnassanne (/vertaistoiminnassanne)? Miten? *

Kehitämme vertaisohjaajakoulustamme ja lisäämme osallisuutta ottamalla nykyiset vertaisohjaajat mukaan suunnittelemaan koulutusta. Aiemmin valmistuneet ja pajalla jo toimivat vertaisohjaajat saavat toteuttaa vertaisalustuksen jakamalla koulutuksessa käytännön vinkkejä ja kokemuksia tuleville vertaisille. Vertaisalustus on tasa-arvoinen, dialoginen ja vuorovaikutteinen kohtaamistilanne, jossa koulutettavat voivat kysyä kysymyksiä ja keskustella vertaisohjaajuudesta.

Vertaisohjaajakoulutukseen lisäämme tänä vuonna myös tuleville vertaisohjaajille yhden suoritettavan näytön, jolla osaamista osoitetaan. Samalla vertaisohjaaja saa myös harjoitella ryhmänohjausta ennen oman, pysyvän ohjausryhmän suunnittelua ja mahdollista toteutusta. Näyttötilanteeseen saa kaiken tarvitsemansa tuen, eikä sitä tarvitse toteuttaa yksin. Koulutettavalla on harjoituksen myötä mahdollisuus reflektoida omaa oppimistaan jo koulutuksen aikana. Ohjauskokemus koulutuksen aikana myös sitouttaa koulutettavaa ja tuottaa myös pajan yhteisölle lisäarvoa.